

СПІЛЬНИЙ ПРЕДСТАВНИЦЬКИЙ ОРГАН

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ
ОБЛАСНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ РОБОТОДАВЦІВ
ПІДПРИЄМСТВ МЕТАЛУРГІЙНОЇ ГАЛУЗІ
«ФЕДЕРАЦІЯ МЕТАЛУРГІВ УКРАЇНИ»

вул. Заньковецької, 5/2, оф. 86, м. Київ, 01024
телефон: +380 (44) 2796327
e-mail: office@fedmet.org

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ
ОБЛАСНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ РОБОТОДАВЦІВ
ПІДПРИЄМСТВ ГІРНИЧОДОБУВНОЇ ГАЛУЗІ
«ФЕДЕРАЦІЯ РОБОТОДАВЦІВ ГІРНИКІВ УКРАЇНИ»

вул. Ярославська, 28, м. Київ, 04071
телефон: +380 (44) 4250139
e-mail: office@frgu.org.ua

вих. № 8/СПО «15» грудня 2014 р.

на № _____ від «___» _____ 2014 р.

Міністру фінансів України
Яресько Н.І.

*Щодо плати за користування надрами
при видобутку залізної руди*

Шановна Наталіє Іванівно!

Федерація роботодавців металургів України та Федерація роботодавців гірників України, які представляють інтереси підприємств гірничо-металургійного комплексу (далі – ГМК), засвідчують Вам свою повагу і звертаються з наступним.

ГМК був і залишається ключовим сектором промисловості, який тісно пов'язаний з іншими галузями вітчизняної економіки. Внаслідок вкрай несприятливої кон'юнктури на світових ринках збуту та внутрішньої необхідності у проведенні антитерористичної операції (далі – АТО), українські підприємства ГМК опинилися у вкрай складній ситуації. У короткостроковій перспективі їм загрожує повна втрата експортних ринків.

Значний надлишок гірничодобувних та металургійних потужностей у світі призвів до рекордного зниження ціни на залізну руду: з початку 2014 вона знизилася майже вдвічі - зі \$ 136 за тону у січні до менш ніж \$ 70 за тону у листопаді із тенденцією до подальшого зниження. Цілком ймовірно, що ціни на залізорудний концентрат у 2015 році досягнуть рівня \$60 за тону. А це означає, що ціла підгалузь ГМК стане збитковою, оскільки більша частина залізорудної сировини експортується з України у вигляді концентрату, поставки якого за кордон за поточними цінами знаходяться на межі рентабельності, якщо врахувати вартість доставки. АТО на сході України також суттєво обмежує виробництво та експорт продукції у підприємств галузі, що безпосередньо знаходяться в зоні військового конфлікту та тих, що постачають їм сировину.

В Україні рентабельність металургів значно поступається показникам інших країн. Частково це обумовлено тиском на собівартість з боку природних монополій через зростання цін на природний газ, тарифів на електроенергію та залізничних тарифів. Споживання сталі в світі скорочується, і українським металургам доводиться захищати своє місце на ринку та боротися, без перебільшення, за кожен долар у собівартості.

Таким чином, ціни на продукцію українських підприємств ГМК виявляються затиснуті з одного боку, падінням цін на світових ринках, а з іншого боку - постійно зростаючої собівартістю, частка податків в якій значно збільшилася за останній час. Так, за останні дев'ять місяців двічі вносились зміни до Податкового кодексу України в бік збільшення ставок плати за користування надрами при видобутку залізних руд.

В березні 2014 року був прийнятий Закон України "Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні", яким зокрема передбачено збільшення ренти за використання корисних копалин. З урахуванням розширення бази оподаткування та встановлення ставки в розмірі 5% це призвело до фактичного збільшення платежів підприємств галузі в другому кварталі 2014 року в 4-5 разів. В другий раз податкове законодавство змінили в липні 2014 року, коли, незважаючи на обгрунтовані заперечення підприємств ГМК, ставка податку по залізній руді була підвищена до 8 %.

Прийняті законодавчі зміни щодо стягування ренти за використання корисних копалин ставлять українські підприємства у неконкурентні умови. Наприклад в РФ (наш основний конкурент) базою оподаткування є вартість безпосередньо самої копалини (залізна руда до послуг зі збагачення тощо), в той час як в Україні базою оподаткування визначена вартість товарного концентрату (тобто включаються витрати на збагачення, перевезення, сушку і т.п.), що призводить до відмінності в базі розрахунку більш ніж у 2,5 рази. Останні зміни до податкового законодавства вже призвели до вилучення з обігу близько 1,5 млрд. грн., унеможлививши інвестиції в розвиток гірничорудних і металургійних підприємств.

Новий механізм визначення вартості видобутої залізної руди не враховує багатьох факторів, притаманних українських добувним підприємствам. Це й витрати на збагачення залізної руди, які займають значну частку в собівартості, й низький вміст заліза в руді, транспортна й логістична складова. Посилаючись на досвід інших країн, які нібито отримують значно більшу плату за користування надрами не варто випускати з уваги різні умови видобутку та якості первинної сировини. Наприклад, в Австралії та Бразилії більшість залізорудних родовищ знаходяться близько до поверхні землі. Залізні руди більшості родовищ розробляються відкритим способом і не вимагають додаткових значних витрат на розкриття, збагачення та навіть буро-підривні роботи. Все це дозволяє підтримувати високу рентабельність залізорудного виробництва, реінвестувати у модернізацію виробництва і зберігати стабільний ринок збуту.

Наразі в ЗМІ та виступах урядовців йдеться про чергову податкову реформу, яка зокрема передбачає об'єднання плати за надра з іншими видами податків в єдиний рентний платіж. Гірники та металурги не заперечують проти створення нової, сучасної системи платежів за користування надрами при видобутку корисних копалин, яка була б зрозумілою, прозорою і прогнозованою. При цьому дана система повинна враховувати як світовий досвід найбільших гірничодобувних країн, так і місцеву специфіку у вигляді складних гірничо-геологічних умов розробки родовищ, високих цін на енергоресурси, інфраструктурних обмежень і логістики доставки продукції кінцевому споживачеві.

Але деталі анонсованих змін нам невідомі, роботодавці галузі не залучаються до обговорення проєктів нормативних актів, їх пропозиції не враховуються. Через швидкі зміни законодавства у наших підприємств відсутня будь-яка можливість навіть короткострокового фінансового планування. І все це відбувається в умовах економічної кризи, значної інфляції та девальвації гривні. Роботодавцями галузі був напрацьований та поданий на розгляд Уряду також ряд інших законодавчих ініціатив щодо зниження регуляторного навантаження на суб'єктів господарювання у сфері цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки. Наразі, належного реагування на ці ініціативи ми не отримали.

З огляду на вищенаведене, просимо Вас, шановна Наталіє Іванівно, врахувати вищезазначену позицію роботодавців ГМК та ініціювати питання зниження плати за користування надрами при видобуванні залізної руди. Представники Федерації роботодавців металургів України та Федерації роботодавців гірників України готові надати свої пропозиції з цього питання та у подальшому співпрацювати із владою у вирішенні проблем галузі.

З повагою

Голова Федерації роботодавців металургів України

Сергій Біленький

Голова Федерації роботодавців гірників України

Сергій Сторчак